

У мене доля вічна — слово...

Павло Трохимович Рачок якось написав, що журналістика — це щастя і любов. Свою своєрідну сповідь він виголосив ще 20 років тому:

*Як спогадів розмаєна корогева
Осяяла весняні теплі дні.
Я небу дякую і дякую я Богу,
Що долю дарували цю мені.
З тобою поєднав її, газето,
Для мене Ти — і друзі, і сім'я.
І крізь невдачі, прикрощі та злети
«Солодку» каторгу обрав назавжди я,
Щоб людям дарувати добре слово,
Щоби радіти з ними й сумувать.
Свій край пізнати, дивний, веселковий.
На нас обох — життя одна печать.
Моє ще сонце не сіда на пружі,
Моя ще нива косаря чека.
Хоча за обрій вже відходять друзі,
Та все ж перо не випуска рука.
Летить у космос голуба планета,
На ній — моє маленьке дивне «я».
До тебе прихилиюся, газето,
Моя ровеснице і подруго моя.
Нам вдвох ще йти нелегко і далеко —
Творить добро і світ цей молодий.
Хоч будуть в долі заметіль і спека,
З тобою, рідна, буду я завжди.*

Спочатку, одразу після школи Павло закінчив Рівненський кооперативний технікум, Березнівський лісний, а потім факультет журналістики Львівського Державного університету ім. І. Франка. Обіймав посади різних напрямків — фотокореспондент, літпрацівник, старший кореспондент, редактор відділу соціально-економічних проблем, нині він заступник головного редактора «Надслучанського вісника».

Павло Трохимович Рачок удостоєний обласної премії ім. М. Горопахи. За півстолітню працю отримав десятки нагород різних рівнів. Він — член Національної спілки журналістів України, секретар первинної журналістської організації, член секретаріату обласної організації НСЖУ.

Поет завжди творить у стані натхнення, при високій температурі серця, коли віршовані рядки пливають неспинним потоком. Поет — слуховий інструмент Всевишнього, а поезія — це образ душі людей в його численних іпостасях.

Як вірний християнин, поет звертається в кожній своїй книзі до Творця, до ідеалу Людини — Легенди — безсмертної, мужньої, вольової, морально стійкої. Ця Людина любить народ, віддає своє життя в ім'я життя людей, в ім'я їх спасіння. Ім'я Бога — Людини пережило віки і тисячоліття.

У віршах «Роздуми біля храму», «Ходить по світу дивна людина...», «Тоді, як в серце стукає тривога...», «Різдва́ний день» яскраво виражається моральне самоочищення, самовдосконалення, формування істинного милосердя, формується певний тип людини, її стиль життя і стосунків з навколишнім світом, здоровий духовний стан інтимних почуттів, роздумів, вчинків і справ. Поет просить:

*Пошли нам, Господи, розуму
І дай нам міці із криці.
Даруй, Боже, людям праведним
Своєї святої любові,
Щоб сонце світило правдою,
А не оросилося кров'ю.
Нехай над землею доброю
Бують пісні солов'їні.
Хай повниться колос над обрієм —
Во ім'я Отця і Сина.*

Читачі поцінують характер поетичного мистецтва Павла Рачка, вміння висвітлювати сутність сильної України, одухотвореної, інтелектуальної, героїчної.

Війна на сході України, де вже сьомий рік наші вояки захищають від російського агресора свою рідну землю — час акумуляції сил народу.

У вирішальний час наснажені патріотизмом усі прошарки суспільства долучаються до всенародної справи. Важливу роль тут відіграє мистецтво.

Павло Трохимович Рачок, поет, який підкреслює

*І знову будить на світанку мати:
«Вставай, синочку, знати череду...».*

*Я під рядном прощаюся зі снами.
Здається, лину в мареві до зір,
Тулюся пташенятком до мами
І з батіжком випурхую у двір.
Матуся навздогін гукає: «Сину,
Візьми окраець хліба й молока».
А я біжу по голубій стежині,
Бо ж череда на пастушка чека.*

Яке чудове босоного дитинство! Я теж пригадую в своєму рідному селі своє дитинство, пасовиська, запашні луки, чисті озерця, де корови жадібно пили чисту воду...

З щирою ніжністю поет свою вірну дружину називає сонячною надією, прекрасною королевою осені, її очі сині, такі чарівні, випромінюють любов. Вона — перший читач, перший критик і порадник, подарувала поетові троє синів-соколів, порядних і людяних, а через них красунь-невісток, п'ятеро любих внучат.

Для нього важливо, що його муза готує для нього їжу, дає поради, дихає тим самим повітрям, що й він.

*Зітхає сад у непорочній тиші,
Дарує спогад нам про весни ті ...
Та ти така прекрасна, як раніше,
Моя надіє сонячна в житті ...
Уже роки лягли на твої скроні,
Легкою тінню на лице твоє.
А літо бабине, немов корона,
В твоїм волоссі ніжно виграє.*

*Та що літа... Бо твої очі сині
Такі ж чарівні, юні, як колись.
З тобою, любя, я крізь осінь лину,
А наші душі назавжди злились.
Ми йдем удвох в ті далі лебедині,
Де доля вників світиться ясна.*

*Хоч заметіль листопадова нині,
У наших спогадах — весна, весна ...*

Внуки Павла Рачка — це любов — розрада, ніжні квіточки, його неповторне диво синьооке, «покоління роду молоде».

Дідусь зичить їм щасливу долю, дарує

*Світе милий, я живу для тебе
В силі духу, віри і зела.*

Поет відтворює природу, налаштовує за допомогою цих образів струни людської душі. Він не переспівує, не повторює себе. Павло Рачок уміє кожного разу знайти новий, свіжий, безпосередній образ, що йде від душі, від серця.

*Я — хмаринка легка, що над світом
удаль пропливає,*

У процесі газетарської роботи П. Рачок написав про багатьох талановитих, чесних і працьовитих людей. Це і очільники різних господарських галузей, і рядові хлібороби, вчителі, лікарі, інженери, композитори і співаки, художники і народні умільці, лісівники, спортсмени. Взяти хоча б його численні інтерв'ю. Хоч це і різновид бесіди, але має свої особливості, здійснюється за здалегідь розробленим планом з окремим індивідуумом чи з групою осіб, бо ж їх відповіді є важливим матеріалом для професійних узагальнень публіцистичних розвідок, літературних досліджень. У Павла Рачка інтерв'ю проходить у природній, невимушеній обстановці. Його запитання характеризуються певною послідовністю і логічністю. Павло Трохимович завжди враховує індивідуальні особливості респондентів. Бо ж серед них є люди з різною освітою, сміливі і боязкі, говіркі і мовчазні, жартівники і сперечальники. І Рачок, як журналіст-професіонал, вміє віднайти те важливе, життєве, що властиве тій чи іншій людині, визначити чи виконала вона своє завдання, її сміливість, мудрість, витривалість тощо.

Про його журналістські дороги найкраще можна дізнатися в його спогадах «Моя доля – районна газета» («Надслучанський вісник», ч. 1, 2, 3, 4 за січень 2019 р.). Сповідь писалась щиро, від серця, там є і робота, і романтика, і гумор. Зміст супроводжують дуже цікаві яскраві світлини. Прочитайте і ви знайдете для себе багато повчального і пізнавального.

Павло Трохимович – не лише журналіст, це ще й громадянин, патріот України, талановитий поет-лірик, поет-романтик, поет-пісняр, а найголовніше – Людина.

Він є автором поетичних збірок «Любисток для матері», «Храми душі», «Полудень», «До чистих джерел» та багатьох інших, усіх їх 15.

На вірші Павла Трохимовича написано більше двадцяти пісень, окрема з його поезій перекладено польською мовою.

*У мене доля вічна – слово.
Життя сприймаю кольорово.
Для мене світ, немов намисто,
В нім кольори – такі вродисті.
Та барви є з відтінком суму.
В них серця біль і тиха дума.
Є кольори, мов ніжне диво,
Що в очі загляда грайливо.
... Молюсь на диво вічне-слово,
Життя сприймаю кольорово.
(2000 р.).*

Правда ж, які прекрасні, хвилюючі рядки!

Про що б не писав поет, він підкреслює, що Україна-Русь вміє захистити свою високу і багату культуру і допомагає оберігати не лише суверенітет України, а й цивілізований світ, процвітання кожної держави і нації.

Павло Трохимович – люблячий син своїх батьків, люблячий чоловік і батько. Добре знає, що найблагородніша робота кожної сім'ї – творення людини. Особливою рисою цієї роботи є те, що людина знаходить у ній ні з чим не зрівнянне щастя. Адже продовжуючи рід людський, батько й мати повторюють в дітях самих себе і від того, наскільки свідоме це повторення, залежить моральна відповідальність за людину, за її майбутнє.

Добрий дух рідного дому, тепло домашньої атмосфери, одруження з коханою людиною – джерело щасливого життя.

З невимовною любов'ю у своїх віршах Павло Рачок звертається до мами:

*Так тривожно синьооке небо
Загляда в матусине вікно.
Мамо, мамо, я молюсь за тебе,
Хоч за небокраєм ти давно.
Я співаю щиро, пісню, рідна,
Ту, що дарувала ти мені,
Як цвілі дитинства дні погідні,
Як вставали ранки весняні.
Ти пробач мені за біль розлуки,
Бо в житті усякого було.
Пам'ятаю ніжні твої руки,
Мудрі очі, сонячне чоло.
Відлітають весни журавлями,
Та у серці спогад не схолов.
Знову чую пісню твою, мамо,
В ній – добра й любові джерело.
В ній – матусі диво-колицькова,
Надслучанська світанкова даль.
Незабутня лагідна розмова,
Тиха радість й мамина печаль ...*

Вірші поета – це його душевний стан, близький кожному з нас. Ось чому неможливо байдуже перегортати сторінки його книг. Починаючи читати, відчуваєш, що зростає близького, дорогого друга, з яким давно хотів поговорити сердечно і ніжно, і ця розмова вливає в серце бажання творити, працювати, боротися, жити.

Загалом Павло Рачок обертався серед своїх однолітків – міщанських дітей, з ними ріс, із ними навчався розуміти життя ... Це з ними він терпляче мерз на морозі, це з ними пропадав цілі дні на річці, ловив лящиків, окунців, це з ними бігав на ранній провесні, провалюючись по коліна в мокрий сніг, це з ними слухав перших жайворонків ...

*Липневий ранок обнімає хату,
Цілує груші в нашому саду.*

Дідуся зичить їм щасливу долю, дарує мирне небо, широчінь полів.

Дуже багато відгуків було з приводу його вірша, який поет присвятив людям поважного віку «Ми з тих людей, що не забули совість». Бо це покоління має життєву мудрість, вчить загальнолюдських цінностей, добра, правди і любові ...

*Ми – не старі, а просто вже дорослі.
Ми з тих часів, що відлетіли вдаль.
Та пам'ятаєм, як спадали роси
На павутинок сріберну вуалю.
Ми з тих країв, де сонечко вставало
Й пливло на хвилях древнього Случа.
Ми пристрасно і трепетно кохали,
Донині в нас горить ота свіча ...
Ми з тих людей, що не забули совість,
Вона у добрих душах – назавжди.
Життя ж бо наше, наче дивна повість
Про світлі мрії, світ цей молодий.
Ми не старі. Нам цим не дорікайте,
Вогонь любові в серці не зачах.
В холодну зиму не випроводжайте,
В нас молодість ще квітне у очах ...*

Як патріот своєї малої батьківщини поет присвячує поетичні акварелі синьоокому Полісся, де «... народився тут і зріс...», і де до нього «летить, мов зажурений птах, моя тиха закохана пісня...».

Прекрасним і неповторним є для Павла Рачка рідне місто Березне, його квітучі і плодovitі сади, розмаїття дерев і квітів: ...Березнівські сади – це неповторне диво,

*Всміхаються навстріч, вітають
змахом віт.
І я їду до них й до земляків щасливих,
Щоб обійнять ураз кохане місто й світ.
Для мене рідний край, немов зоря*

*незгасна,
Що осява життя знаменом молодим.
...Березним їду, воно таке прекрасне,
Бо тут – усе моє сьогодні й назавжди.*

І не заперечиш, бо треба любити свою Україну, свою малу батьківщину, де родився і зростає, де живеш і працюєш, людей, що оточують тебе, бути милосердним, правдивим, чесним і боголюбивим.

Диво! Наша мила природа! Вона хвилює всіх, не лише поетів, художників, композиторів, а всіх нас, пересічних людей. Це наше життя і добробут. Тому ліричний серпанок огортає більшість своєрідних поетичних пастелей Павла Трохимовича. Все те, що ми звемо флорою і фауною нашої України справді дорожче від золота. І його треба берегти. Від цього багатства залежить не більше й не менше, як життя людини на Землі.

*Журавлиний клин гаптує небо
Візерунком сонця і тепла.*

*удалі пропливає,
Що милується дивом квітучим
вишневих садів,
Що цілує поля і ліси, обніма гомінки
водограй
Й прохолоду дарує полям і гаям
молодим.
Я хмаринка мала. І по небу плечу,
мов по морю,
Поспішаю, бо вітер шалений ще досі
не вщух ...
Я – хмаринка. Й розтану у небі
пречистім, прозорім –
І на землю впадуть теплі краплі
рясного дощу.*

Яка ніжна лірика звучить в душі поета. І не тільки в поета, а й в душі кожного читача і шанувальника творчості Павла Трохимовича. Поезія – це стан душі.

*Гримить серпнева прохолода
В ранковій тиші молодій.
Ще не змарніла літа врода,
Ще мальви – в мареві надій.
А сад блаженний, благодатний
В намисті яблук золотих.
І пригорнувся дуб крилатий
До літа – літечка й притих.*

Прислужуючись великій світовій культурі Павло Рачок присвятив чимало віршів видатним митцям Григорію Сковороді, Тарасу Шевченку, Расулу Гамзатову, Василю Стусу та іншим.

*...Є одна лиш утіха –
Джерело Кобзаря,
Що рятуює від лиха,
Світить нам, мов зоря.
Бо Тарасові очі –
Диво-ліки від зла.
Нам Кобзар напорочив,
Щоб Вкраїна цвіла ...*

У цей стрімкий і складний час поезія нам потрібна не лише для того, щоб нагадувати про подвиги і мрії попередників, бо вона сама, поезія, є концентрована мрія, що окрилює творчу думку сучасників.

Поетичні твори Павла Трохимовича, тонкого знавця таємничих джерел народження художнього слова, дорогі нам своєю вічною свіжістю і сучасністю. Як поет-громадянин він звертається до нас:

*Нам витримать треба, нам вистоять
треба,
Над нами – свободи незгасна печать.
Молитись, Вкраїно, нам треба на тебе
І волю твою, мов життя, захищать.
Відкиньмо гординю, незгоди і чвари –
Впустімо любов у відкриті серця.
Єднаймося, друзі, – біда нас не вдарить,
Високо несімо ми вольності стяг.
Шануймося!*

Ольга ОСЕЙЧУК.